

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC634
Zaaknummer Klachtencommissie 2010T234

datum uitspraak 17/10/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. R. de Bont, advocaat te Waalre,

te voldoen door:

het Bisdom van 's-Hertogenbosch,
gevestigd te 's-Hertogenbosch,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 29 april 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 november 2014 met zaaknummer 2010T234, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 11 december 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 21 juli 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. De schade van verzoeker is schriftelijk onderbouwd bij brief van 11 mei 2016 (opgesteld door mr. De Bont). Verweerder heeft bij brief van 10 juni 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is seksueel misbruikt door wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]), die destijds als [functie] werkzaam was in de [kerk] te [plaats]. Toen verzoeker een jaar of acht was en (samen met zijn [familielid]) misdienaar werd, was [aangeklaagde] de persoon om aan verzoeker en de andere misdienaars te leren wat zij in hun hoedanigheid van misdienaar moesten doen. Bij die gelegenheden heeft [aangeklaagde] verzoeker seksueel misbruikt. [aangeklaagde] was een zachtaardige man die zich naar verzoeker toe als een tweede vader gedroeg. Er was in korte tijd dan ook een grote vertrouwensband ontstaan. In eerste instantie vonden de instructies in de sacristie plaats, maar vanwege de kou werden deze voortaan op de zolderkamer van [aangeklaagde] in het klooster gegeven. Aldaar moest verzoeker bij [aangeklaagde] op schoot zitten, die met zijn handen via verzoekers buik of dijen verzoekers penis betastte. Aanvankelijk vonden de betastingen over zijn kleding heen plaats, later ook eronder. Verzoeker heeft ook de geslachtsdelen van [aangeklaagde] moeten betasten. Verzoeker moest ook (een boekje met) foto's met seksuele afbeeldingen bekijken.

Samenvattend heeft [aangeklaagde] verzoeker gedurende circa drie maanden betast, gestreeld aan en geknepen in zijn genitaliën, zowel over als onder zijn kleding. Ook moest verzoeker de genitaliën van [aangeklaagde] betasten. [aangeklaagde] heeft verzoeker voorgesteld om hem oraal te bevredigen. Verzoeker heeft twee keer aan de penis van [aangeklaagde] moeten likken en heeft eenmaal de eikel van [aangeklaagde] in zijn mond moeten nemen. De laatste keer bevredigde [aangeklaagde] zichzelf in aanwezigheid van verzoeker.

Op enig moment wilde verzoeker (net als zijn [familielid]) geen misdienaar meer zijn. Op vragen van zijn ouders naar het waarom, heeft hij alleen stukjes van het verhaal durven vertellen waaronder dat hij naar foto's met een seksuele afbeelding moest kijken. Verzoekers moeder is daarop naar de pastoor gegaan. Hoewel werd toegegeven dat er 'een en ander was voorgevallen', kregen zijn ouders het advies dat het beter was er maar over te zwijgen. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik acht jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de Klachtencommissie.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie is namens verzoeker bij brief van 11 mei 2016 (opgesteld door mr. R. de Bont) de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door het hem aangedaan seksueel misbruik beschadigd geraakt in zijn ontwikkeling. Hij is door het seksueel misbruik veranderd van een normaal kind in een onzeker en faalangstig kind. In de loop der tijd heeft hij diverse angststoornissen ontwikkeld, zoals agorafobie en sociale fobie, waar hij tot op heden mee kampt. Hij is daarvoor opgenomen en behandeld geweest. Deze angststoornissen (waaronder zijn angst voor [soort]stoornissen) zijn terug te voeren op het seksueel misbruik dat verzoeker destijds is aangedaan. Verzoeker is werkzaam geweest als [functie] in een instelling, maar sinds [jaartal] ontvangt hij een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Zijn arbeidsongeschiktheid is deels te verklaren door zijn [fysieke]klachten, maar (met name het voortduren van de arbeidsongeschiktheid) is in de kern te wijten aan zijn [psychische]klachten. Dit blijkt ook uit de vele overgelegde medische stukken, aldus verzoeker. De totale vermogensschade bestaande uit verlies aan verdienvermogen bedraagt over de periode [jaartal] tot en met [jaartal] ongeveer €88.452,--, waarbij toekomstig inkomensverlies en gemiste pensioenopbouw nog niet zijn meegerekend.

Ook lijdt verzoeker tot op heden aan de herinneringen aan het seksueel misbruik en de psychische gevolgen ervan. Verzoeker is vele malen onder behandeling geweest bij hulpverleners zoals psychiaters, psychologen en zijn huisarts. Verzoeker wenst -samenvattend- aanspraak te maken op de maximale compensatie in categorie 5.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 10 juni 2016 te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die -het seksueel misbruik weggedacht- naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Uit de overgelegde UWV-gegevens (brief d.d. [datum] van [naam], arbeidsdeskundige en recente betaalspecificaties) blijkt dat verzoeker met ingang van maart [jaartal] tot op heden aanspraak heeft moeten maken op een [getal]-[getal]% WAO-uitkering. Hij is [datum] beoordeeld door verzekeringsarts [naam] en deze arts constateert in zijn verzekeringsgeneeskundige rapportage van die zelfde datum dat bij verzoeker sprake is van [fysieke]klachten[psychische klachten] in verband met jeugdtrauma's, en tot slot [fysieke klachten] waardoor verzoeker ook al eerder regelmatig uitviel voor zijn werk. De jeugdtrauma's betreffen, zo specificeert [naam] nader, enerzijds een [voorval dat verzoeker als kind van nabij heeft zien gebeuren en anderzijds het verzoeker aangedane seksueel misbruik dat nooit echt is verwerkt.

De hierboven genoemde klachten, te weten [fysieke klachten] onverwerkte jeugdtrauma's (waaronder het seksueel misbruik) en de [fysieke]klachten, worden in ál de overige overgelegde medische stukken die vele jaren bestrijken, steeds genoemd.

Reeds in [jaartal] is verzoeker na verwijzing van zijn huisarts onder behandeling geweest bij [naam] (eerstelijnspsycholoog) voor zijn algemene angststoornis (sociale fobie, agora fobie en angsten voor herhaling van zijn [fysieke klachten]), zo blijkt uit de brief van [naam] d.d. [datum] aan de huisarts.

In de jaren daarna - toen verzoeker ambulante zorg via de GGZ kreeg - lag er eveneens een focus op het verminderen van angst en groei van het zelfvertrouwen zo blijkt uit in [jaartal] en [jaartal] gemaakte aantekeningen uit het medisch dossier. Daarbij kwam het seksueel misbruik uitdrukkelijk aan de orde, evenals het gegeven dat hij door zijn ouders daarin niet is geloofd, gezien en gehoord. Er wordt een verband gelegd tussen enerzijds dit seksueel misbruik en het [voorval] en anderzijds het angstige kind, het wantrouwen dat verzoeker heeft opgebouwd en de paniek en angst die verzoeker ervaart als hij zich klem voelt zitten.

[naam] (psycholoog) noemt in zijn intakeverslag d.d. [datum] weliswaar de [fysieke]klachten als directe aanleiding voor de uitval voor het werk, maar ook hij benoemt uitvoerig verzoekers paniekstoornis, het seksueel misbruik, het [voorval], verzoekers angst voor [fysieke klachten] en zijn faalangst en [naam]e komt tot de beschrijvende diagnose: 'paniekstoornis met agorafobie [...] met een sociale fobie.' Zo valt in de GGZ-brief d.d. [datum] aan verzoekers huisarts te lezen dat verzoeker van [jaartal] tot met [jaartal] langdurig (en ook op medicamenteus) is behandeld voor zijn angstklachten en dat in [jaartal]sprake is van recidiverende angst- en panieklachten.

Het seksueel misbruik wordt in die brief expliciet aangehaald als jeugdtrauma, als zijnde een bron van verdriet, boosheid en angst bij herbeleving. Drs. [naam] (GZ-psycholoog) vermeldt - tot slot - in haar afsluitende brief d.d. [datum] aan de huisarts dat verzoeker in [jaartal] en [jaartal] in behandeling is geweest wegens diffuse angstklachten. Ook [naam] vermeldt nadrukkelijk het seksueel misbruik en dat verzoeker sindsdien achterdochtig en op zijn hoede is waarbij hij last heeft van terugkomende herinneringen aan het misbruik.

4.7 Alhoewel er aanwijzingen zijn dat de directe oorzaak voor verzoekers uitval voor werk meer somatisch van aard is ([fysieke]klachten en in mindere mate ook de hartritmestoornissen), is de Compensatiecommissie van oordeel dat zonder gerede twijfel is komen vast te staan dat met name het voortduren van de toestand van arbeidsongeschiktheid (en werkloosheid) in ieder geval gedeeltelijk te wijten is aan jeugdtrauma's waaronder (naast het getuige zijn van het [voorval]) zeer zeker ook het onderhavige seksueel misbruik en de daaruit voortvloeiende psychische problematiek.

De Compensatiecommissie merkt in dit kader op dat het causaal verband tussen enerzijds de chronische en heftige angstklachten en anderzijds de jeugdtrauma's (waaronder met name het seksueel misbruik) als een rode draad door de vele overgelegde medische bewijsstukken loopt. Daarbij komt dat aan die stukken de nodige bewijskracht kan worden toegekend nu zij grotendeels dateren uit een periode waarin nog geen sprake was van publiciteit over kerkelijk misbruik, laat staan van de onderhavige Compensatieprocedure), terwijl de medische brieven bovendien gericht zijn aan de huisarts en niet zijn opgemaakt met het oog op deze procedure.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend, komt de Compensatiecommissie dan ook tot een gedeeltelijk toekenning van de gestelde vermogensschade, uiteraard te vermeerderen met een bedrag aan smartengeld ter verzachting van het leed dat verzoeker destijds is aangedaan en waar hij tot op heden mee kampt.

Alle omstandigheden in aanmerking genomen komt de Compensatiecommissie tot het advies dat een bedrag van €50.000,- voor zowel materiele als immateriële schade een billijke vergoeding is.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.987,56 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €50.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €3.987,56 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 17/10/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter